

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/8/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204155
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Klepancová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113204155.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Klepancovej a členiek senátu JUDr. Evy Barcajovej a JUDr. Evy Behranovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyňi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 19C/222/2013-50 zo dňa 12. mája 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

Odporkyňi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal náhrady škody vo výške 3.093,40 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 618,68 eur vzniknutej navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „exekučný súd“). Odporkyňi nepriznal náhradu trov konania. Právne rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. i), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že nezistil nesprávny úradný postup exekučného súdu. Exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 08.12.2010. Exekučný súd uznesením č. k. 11Er/893/2010-10 zo dňa 01.03.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že vymáhané plnenie na základe rozhodcovského rozsudku je v rozpore so zákonom. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota neexistuje, a teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola dodržaná lehota na vydanie rozhodnutia. V konaní sa nevedlo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť za prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Súd prvého stupňa konštatoval, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu - nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Návrh navrhovateľa vyhodnotil ako neopodstatnený. Navrhovateľ navyše žiadnym spôsobom nepreukázal vznik škody a nemajetkovej ujmy. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody požiadal navrhovateľ o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnenej v prejednávanej veci. Odporkyňa na žiadosť neodpovedala. Navrhovateľ neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa navrhovateľa účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K jednotlivým dôvodom odvolania navrhovateľ uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zamietnutím znaleckého dokazovania znemožnil navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporkyňa nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, keďže vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. neobstaranosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na navrhovateľovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Navrhovateľ odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného

titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zákonodarca lehotu neurčil. Nie je teda možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti.

Podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa navrhovateľ domáha.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bola v plnom rozsahu úspešná odporkyňa, v dôsledku čoho jej podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporkyňa si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej neboli odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.